

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

τοῦ Κ. ΜΠΩΝΤΛΕΡ

‘Ολάνθιστο, ὤμορφο νησί, μὲ μύρτα στολισμένο
τῶν ἐθνῶν ὅλων πάντοτε σὲ ζῶνει ὁ σεβασμὸς
καὶ τῶν καρδιῶν ποῦ σὲ τιμοῦν βαθὺς ὁ στεναγμὸς
κυλᾷ σὰ μωσκοθύμισμα σὲ κῆπο ροδισμένο.

(Ἀπόσπασμα)

μετὰ τὴν Μα

μετάφρ. *Μαν. Κανελλῆ*

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΤΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

Ἀπὸ τὸν ΠΕΤΡΟ ΜΑΡΚΑΚΗ
Γεν. Γραμ. τοῦ Συνδ. Ἑλ. Λογοτεχνῶν.

Είναι μέρες ποδῶν γυρίσει ἀπὸ τὸ ὥρατο ταξίδι ποδῶνα στὰ Κύθηρα καὶ πρέπει νὰ μολογήσω, πῶς ἀκόμα δὲν ξεμέθυσσα ἀπὸ τὴν γοητεία τῆς ὁμορφίας του, δὲν εὐγένεια τὴν κατοικίον του καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὶς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ δικό μας τὸ νησάκι, τὸ Μακρυκύθηρα. Τὸ νησί τῶν Λογοτεχνῶν. Ναί! τὸ νησί τῶν λογοτεχνῶν εἶναι σήμερα γιὰ μένα, γιὰ ὅλο τὸν κόσμον μὴ καὶ πραγματικότητα. Τὸ εἶδα, τὸ ἐξῆσα καὶ τώρα μαζί με τοὺς ἄλλους μου συναδέλφους μου καταπιαστήκαμε με πίστη κι' ἐνθουσιασμό νὰ τὸ ἀξιποιήσουμε, νὰ τὸ κάνουμε ἕνα πνευματικὸ κέντρο πανελληνίου καὶ διεθνές, μὴ σύγχρονη πνευματικὴ ἀμφιγυρία. Καὶ νὰ ἴσμεφτὶ κανέναν πῶς αὐτὴ ἡ πραγματικότητα, πρὶν λίγο καιρό, ἦταν γιὰ ὅλους, ἔκτος ἀπὸ μᾶς, τὸν πρωτεργάτες της, μὴ οὐτοῦτι, ἕνα ὄνειρο, πὺν κανέναν ἐχέρωον ἄνθρωπος δὲν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ τὸ πάρῃ στὰ σοβαρά. Ἀλλὰ γιὰτὶ; Μήπως ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα, κι' ὅλες οἱ μεγάλες πράξεις ἀπὸ τὸ ὄνειρο καὶ τὴν φαντασία δὲν ξεκινοῦν; Θὰ ὄπηρχαν πολιτικοί, τέχνες, γράμματα, ἡρωϊκὲς πράξεις, ἂν δὲν ὄπηρχαν ἰδέες; Καὶ σήμερα ποῦ ἡ ἰδέα τοῦ νησιοῦ τῶν λογοτεχνῶν εἶναι μὴ πραγματικότητα, μεταφέρω τὴ σκέψῃ μου πρὶν 3 καὶ πλέον χρόνια, εἰαν ὁ Πάνος Φύλλης μ'εἶχε ξεμοναχίσῃ σ' ἕνα ἀπόμωρο τραπεζάκι στὸ καφενεῖο τοῦ Παναγιώτη Μελίτα, ταιριγόντῃ κι' αὐτοῦ, στὴ σὺα τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους, κι' ὅλος ξέση μεθ' ὤλαγε. μὲ ὤλαγε γιὰ τὸ νησί.

—Πιό σιγά μίλα μου, τοῦπα, καὶ μὲ τὴ σειρά, γιὰ νὰ μὴ μᾶς πάρουν οἱ ἄλλοι στὸ μεζεῖ καὶ γιὰ νὰ σὲ καταλάβω.

Μέσα καὶ ἔξω στὸ καφενετο τοῦ Μελιτᾶ ἦταν πλήθος λογοτέχνες ποὺ συζητοῦσαν ἀπηγγέλναν ἢ διαπληκτιζόντουσαν. Τὸ καφενετο αὐτὸ στὴν ἱστορία τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς θὰ κατέχει μιὰ ἐξέχουσα καὶ ἐνδοαφέρουσα θέση. Μετὰ τὸ «Μαύρο Γάτο» καὶ τὸ «Πάγκρειο» αὐτὸ 15 ὁλόκληρα χρόνια δυστυχίας καὶ ἀγωνίας τῆς κατοχῆς καὶ μετὰ, στάθηκε τὸ μοναδικὸ ἐντετακτῆριο τῶν λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν. Ἐκεῖ μαζεῦσμαστε ὅλοι πρῶτ' ὁρᾶν γιὰ νὰ συζητοῦμε ἀτελείωτα καὶ ὁ ιδιότυπος Φίλιππας, τὸ γκαρσόνι, ποὺ λίγους μᾶς ἐξέλεπε μὲ καλὸ μάτι, γιατί' αὐτὸν λίγοι εἰμαστε ποὺ παίρναμε καφέ, μᾶς ἔδιωχνε μὲ τὴ βία κάθε ὁρᾶν γιὰ νὰ κλείσει. Ἀπ' αὐτὴ τὴ γωνιά τῆς Ἀθήνας, ποὺ ἡ πολεμικὴ καὶ μεταπολεμικὴ πνευματικὴ ζωὴ εἶχε τὸ καταφύγιό της, ἔξῃζαν περιοδικὰ καὶ βιβλία, τὰ καλλίτερα ἀπὸ τὰ μεταπολεμικά. Δὲν ὑπάρχει λογοτέχνης ποὺ νὰ μὴν πέρασε ἀπ' αὐτὴν. Σ' αὐτὴν πρωτότησε ὁ σπóρος τῆς ἰδέας τοῦ νηγιοῦ τῶν λογοτεχνῶν ποὺ τώρα εἶναι μιὰ πραγματικὸτητα.

Καθισμένοι λοιπὸν ἐγὼ καὶ Ὁ Φύλις σ' ἓνα τραπέζι στὰ δεξιά, πρὶν μῆκυμε στὸ καφενετο, συζητούσαμε. Οἱ ἄλλοι φίλοι παραξενευόντουσαν γιὰ τὴ θεληματικὴ μας αὐτὴ ἀπομόνωση καὶ οἱ πιὸ θρασεῖς ποὺ ἐπιχειροῦσαν νὰ κάτσουν μαζί μας, χωρὶς νὰ μᾶς ρωτήσουν, πειραζόντουσαν, ὅταν τοὺς λέγαμε :

— Συγνώμη έχουμε μιὰ ιδιαίτερη συζήτηση. Ιδιαίτερη συζήτηση; Πράγμα άσυνήθιστο γι' αὐτούς. Εμεῖς ἔλοι τίς συζητήσεις μας τίς εἴχαμε κοινές. Πῶς ἀπὸ; Φεύγαν μ' ἀπορία καὶ κάποια δυσἀρέσκεια. Ἔτσι ἀπὸ ἀπαλαχθήκαμε ἀπὸ τοὺς ἐνοχλητικούς καὶ ἡσυχάσαμε, καὶ ἡρέμισε ὁ Φύλλης, ἄρχισε νὰ μοῦ λέει. Καὶ τί δὲ μοῦλεγε! Γιά τὸ μέλλον τοῦ Συνδέσμου, γιά τοὺς λογοτέχνες ποὺ δὲν ἔχουν τίποτα ὡς τὰ τώρα ἀπόλυτα δικό τους. Ἐνα κέντρο, ἔναν οἰκισμὸ κλπ. κλπ. Μακρηγοροῦσε χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ καταλάβῃ ποῦ ἤθελε νὰ καταλήξῃ. Ἀρχισα ν' ἀδημονῶ γιατί τώρα μοῦ μίλαγε γιά τὰ Κύθηρα, τὰ θωραϊα τοῖπια τους, τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους τους, κι' ἔλα αὐτὰ θάταν γιά ὄφελος τοῦ Συνδέσμου καὶ τῶν Λογοτεχνῶν.

Ἐσπασα.
—Βρέ, παιδί μου Πάνο, πού θές νά καταλήξεις;
Καί τότες μοῦπε γιά τὸ νηράκι πού μποροῦσε
νὰ γίνη ἓνας οἰκισμὸς λογοτεχνῶν, μοῦ μίλησε γιά
τὸν παλιὸ πολεῖτευτ' κ. Τασιόλια, γιά τοὺς ἀγῶνες
του, πού μέχρι τώρα ἔμειναν ἀπραγματοποίητοι, γιά
τὴν ἀξιοποίηση τῆς περιοχῆς ἐκεῖνης κ' ἔτσι, ἂν τὸ
νηράκι τῶπεραν οἱ λογοτέχνες, ὅλο τὸ Τασιόγιο θὰ
ἐναρξογόνοταν καὶ οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι θὰχαν
ἕνα κέντρο πού τώρα δὲν ἔχουν τίποτα.

“Αρχίσα να ζεσταίνουμε. Οι ιδέες του μ’ άρεσαν μούφερναν στο νοῦ μιά προσπάθεια παλιά τοῦ Συνδέσμου πού δὲν τελεσφόρησε. Τὸ 1947 ὁ Σύνδεσμος πρωτοστάτησε νὰ γίνη ἕνας ἔθνος μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ μὲ τὰ λεφτὰ πού θὰ μαγεύνονταν νὰ δημιουργητοῦ ἕνα πρεσβόριον τῶν λογοτεχνιῶν ἀγοράζοντας τὸ νησάκι «Σκοπιός», κοντὰ στὴ Δευκιάδα, πού ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ τότε, κ. Θ. Μουστοξύδης, τὸ πουλοῦσε. Ἡ προσπάθεια, ἐκείνῃ τὴν ἐποχῇ, ἐπαχῇ δραματικῇ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἔμεινε ὡς τίς ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τίποτα περισσότερο.

...τοῦ ξανάφερνε τὸ ζήτημα, α
(Συνέχεια εἰς τὴν 4η σελίδα)

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΝΗΣΙΩΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ (ΜΑΚΡΥΚΥΘΗΡΑ)
ΝΗΣΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ
 ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ

ΚΑΙΜΑΣ 1:2000

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΚΡΗΤΙΚΟΝ ΠΕΛΑΓΟΣ

Scale 1:2000
 © 1980 Hellenic Republic

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΥΣΤΑΤΗ ΣΤΙΓΜΗ

TIMH

ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΠΑΝ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΝ

Ο ΑΤΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΥΘΗΡΙΟΥΣ

Αὐτὴ τὴ στιγμή πού πατᾶ-
 με τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς,
 ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τοῦ ἀέχου-
 στο ταξείδι τοῦ Ὀμίλου μας
 στὰ Κύνθηρα, θεωρῶ καθή-
 κον μου νὰ ἐκφράσω δημοσί-
 ως τὰς θεμιτὰς εὐχαριστίας
 ὅλων μας καὶ με δάκρυα χα-
 ρᾶς νὰ σᾶς ὑποσχεθοῦμε πὼς
 ποτὲ δὲν ἀνὰ σᾶς ξεχάσουμε.
 Ὁ Ἀθανάσιος τῆς ἐκδρομῆς
Αθανάσιος Καραζῆς

Ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ
τ. Ὑπουργοῦ μας κ. Γρηγο-
ρίου Κασσιμάτη ὡς καὶ ἐκ μέ-
ρους τῶν Λογοτεχνῶν δη-
λοῦνται τὰ κάτωθι :

1. Τὰ Κύθηρα συντόμως
θὰ ἀνακηρυχθοῦν ὡς ΤΟΥ
ΡΗΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ τοῦ
Κράτους.

2. Ἐντὸς δεκαπενθημέρου
θὰ ἔχουν ἐπισκευασθῇ τὰ ὑ-
ποβόρυχα καλῶδια Κυθίωνων.

3. Ἐντὸς δεκαπενθημέρου
θὰ ἔχει ἀνασυνεδθῇ τηλεφω-
νικῶς τὸ Διαικόφτι.

Ἡ κοινότης Ἀρωνιαδίων, τιμῶσα τὸν τέως πολιτευτὴν κ. Παναγιώτην Τσιτσίλια διὰ τοὺς πολυτεῖς ἀγῶνας του πρὸς ἀποστολοποιεῖν τοῦ Διακοφτίου μετωνόμασε τὴν ὁδὸν Ἀρωνιαδίων-Διακοφτίου εἰς ὁδὸν Παναγιώτου Τσιτσίλια, διὰ τὴν κατεσκευήν της ποίας ὑπῆρξεν ὁ πρωτεργάτης.

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐντερίχσιν εἰς σχετικῆς πλακός, παρέστησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ΣΕΛ.

ΟΙ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΟΨΕΙΡΕΣ

Εἰς τὸ θαλασσινὸ τὸ Βασίλειον, τὸ πρὸς φημισμένον
καὶ τὸ πρὸς πλούσιον πλῆθμα εἶναι τὸ μπαρμπουνίδιον.
Ἀντίθετον, τὸ πρὸς ἀσχημάντον καὶ τὸ πρὸς τιποτένον
εἶναι ἡ μπαρμπουνούφειρα. Αὕτη, μιά καὶ δὲν πατά-
σκει δικά της, φήμη γῆ πλούτος, κολλᾷ εἰς τὴν ῥαχὴν
ἐνὺ μπαρμπουνιού καὶ καμρώνεται πῶς τὰ γεγεύ-
ται... καὶ τὰ δύο...

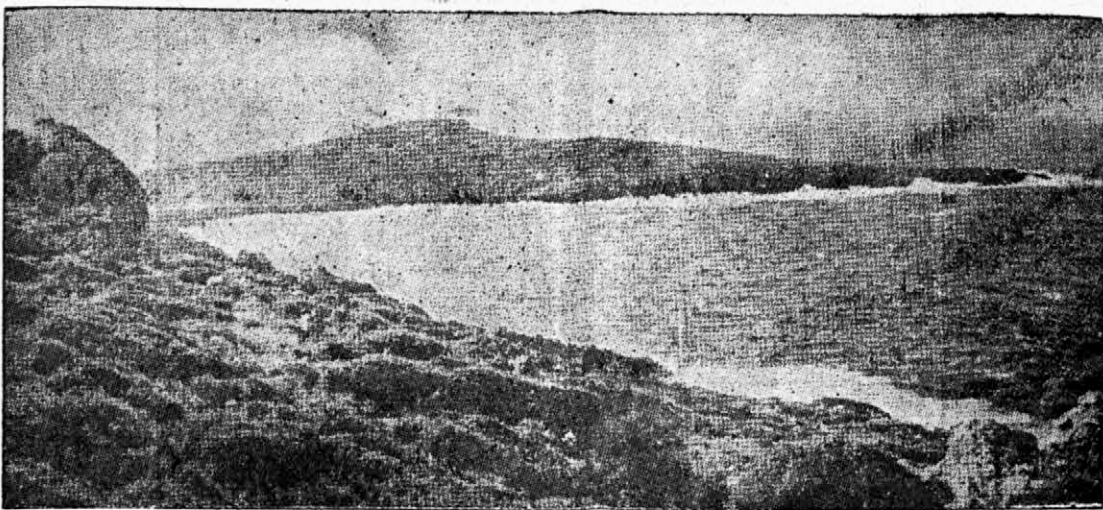
Και εις τὸ ἀνθρώπινο τὸ βασίλειο ὑπάρχουν οἱ «πατριπικνοῦχοι». Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ποτὰσουν «δικά» τοὺς ὅτε φῆμη οὔτε πλοῦτος. Καὶ τοὺς γλέπησι καὶ κολλοῦσιν εἰς τὴν ῥάχην τῶν φημισμένων ἢ τῶν πλούσιων καί... πούσουν καυμένην ὀχλοῦ πατριπικνοῦχοις θὰ μένουν πάντα τοὺς...

Εἰς τὴν 5ην σελίδα δημοσιεύομεν

1) Ψήφισμα τῶν κοινοταρχῶν τῆς Νήσου πε-
 ρὶ ὑπαγωγῆς τῶν Κυθίων εἰς τοὺς τουριστικοὺς
 χώρους τῆς Ἑλλάδος. 2) Πρακτικὸν κοινη: συνε-
 δριάσεως τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν
 ἀντιπροσώπων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Λογο-
 τεχνῶν περὶ ἀξιοποιήσεως τῶν Μαζουκιῶν.

Λόγω πληθώρας επικαίρου υλης τὰ ἐνδιαφέ-
ροντα ἀναγνώσματά μας «Ἀφροδίτη ἡ Κυθέρια»
τοῦ κ. Κύπριου καὶ Αὐστράλια τοῦ κ. Π. Πα-
ναγιωτοπούλου, ἀναβάλλονται διὰ τὸ προσεχὲς
φύλλον.

Ἐπίσης ἀναβάλλονται διὰ τὸ ἐπόμενον τὰ Κοινωνικά, ἡ Ἀγροτική στήλη, πολλὰ εἰδήσεις καὶ ἡ λοιπὴ τακτικὴ ὕλη, ὥς καὶ διαφημίσεις. Ἐναντὶ ὅσων ἀναγκαστῶν μας εἶχονεν ἀνελιμνέας ὑποχρεώσεις καὶ δημοσιεύσασμέν τῖ ἐκ τῶν ἀναβληθέντων παρακαλοῦμεν, λυμβάνοντες ὑπὸ ὅσων τὸ κατὰ περὶεχόμενον ἔκτακτον τῆς ἐκδόσεως, καὶ μὰς συγχωρήσουν.

Ἡ ἀνατολική πλευρά τῆς νησίδος τῶν Λογοτεχνῶν, μέ τόν κολπίσκο «κοιτώνας» τῆς Ἀφροδίτης». Ἀπιστερά τό ἀκροβράχι «Πριγκίπισσα Μαρία». Ἀπάναν τό κορφοβούνι «Βασίλισσα Φριδερίκη» καί σέ συνέχεια τό ἀκροτήρι «Βασιλέας Παύλος».

